

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania L.J.

przeciwko Zakładowi Emerytalno-Rentowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Administracji w Warszawie

o wysokość emerytury policyjnej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 1 czerwca 2023 r.,

skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 29 czerwca 2022 r., sygn. akt III AUa 403/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od L.J. na rzecz Zakładu Emerytalno-Rentowego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie
kwotę 240,00 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu
kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

(D.S.)

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 kwietnia 2020 r., nr [...] Zakład Emerytalno- Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, działając z urzędu po otrzymaniu z IPN informacji nr [...] z dnia 17 lutego 2020 r., w której ustalono, że w okresie od 10 października 1978 r. do 30 kwietnia 1984 r. ubezpieczony pełnił służbę na rzecz państwa totalitarnego, ponownie ustalił wysokość emerytury L.J. na kwotę 1.906,91 zł, przy przyjęciu, że podstawa wymiaru emerytury to 14.063,81 zł.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2021 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił wysokość emerytury policyjnej L.J., poczynając od 1 października 2017 r., z pominięciem art. 15c ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2017 r.). Sąd pierwszej instancji, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym zgromadzonym w rozpoznawanej sprawie uznał, że organ rentowy niewłaściwie zastosował przepis art. 15c ustawy zaopatrzeniowej i w konsekwencji w sposób nieprawidłowy obliczył wysokość emerytury ubezpieczonego.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, w zgromadzonym materiale dowodowym brak jest dowodów, aby ubezpieczony od 10 października 1978 r. do 30 kwietnia 1984 r., pełniąc służbę w Pomorskiej Brygadzie Wojsk Ochrony Pogranicza na stanowisku dowódcy strażnicy lądowej rozwiniętej w S., naruszał prawa i wolności osób walczących o niepodległość, o suwerenność i o wolną Polskę, którą to działalność *de facto* zakłada ustawa zaopatrzeniowa w stosunku do każdego pełniącego służbę w jednostkach, formacjach wskazanych w art. 13b tej ustawy, poprzez uznanie jej za wykonywanie służby na rzecz totalitarnego państwa. Sąd Okręgowy stwierdził, że w przypadku ubezpieczonego nie wyszły na jaw żadne okoliczności pozwalające obniżyć mu emeryturę policyjną. Nie ma bowiem żadnego dowodu, że ubezpieczony zwalczał opozycję demokratyczną, związki zawodowe, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, łamał prawo do wolności słowa i zgromadzeń, gwałcił prawo do życia, wolności, własności i bezpieczeństwa obywateli (a tak się definiuje działalność na rzecz totalitarnego państwa). Sąd ten podkreślił, że z zeznań ubezpieczonego wynika, iż w trakcie pełnienia służby nie wykonywał on czynności i działań operacyjnych oraz nie prowadził śledztw, nie brał udziału w zwalczaniu opozycji, Solidarności, czy Kościoła. Strażnica w S. również takich działań nie prowadziła, należąc do kategorii lądowych strażnic rozwiniętych. Z materiału dowodowego, zdaniem tego Sądu wynika, że odwołujący nie pełnił służby w organach bezpośrednio naruszających zasady państwa demokratycznego,

ponieważ jego zadania w spornym okresie polegały na świadczeniu pracy związanej z ochroną granic. Praca odwołującego nie wiązała się z bezpośrednim ukierunkowaniem na realizowanie typowych dla państwa totalitarnego zadań. Nadto sąd *meriti* miał na uwadze, że charakter służby pełnionej przez odwołującego, zarówno przed dniem 1 sierpnia 1990 r., jak i po tej dacie - od 1 listopada 1992 r., kiedy to powrócił do służby w Straży Granicznej, w zasadzie niczym się dla niego samego nie różniła.

Na skutek apelacji organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 29 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, wyrokiem z dnia 29 czerwca 2022 r., zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że dopóki art. 15c, art. 22a, art. 13 ust. 1 pkt 1c w zw. z art. 13b ustawy zaopatrzeniowej funkcjonują w obrocie prawnym, przepisy te, jako powszechnie obowiązujące, wbrew stanowisku Sądu Okręgowego, mają zastosowanie także w niniejszej sprawie i nie można ich pomijać przy rozstrzyganiu o emeryturze ubezpieczonego. Za zasadny Sąd drugiej instancji uznał zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., sprowadzający się do ustalenia przez sąd pierwszej instancji, iż ubezpieczony nie pełnił służby na rzecz państwa totalitarnego, gdyż nie podejmował działań bezpośrednio wymierzonych w prawa i wolności obywateli, działań śledczych, wywiadowczych, kontrwywiadowczych itp., więc zastosowanie w przypadku ubezpieczonego art. 13b ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej nie znajduje społecznego uzasadnienia. Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd Okręgowy, nie miał w powyższym zakresie wątpliwości - co do prawidłowości zastosowania przez organ rentowy przepisów prawa materialnego. Sąd Apelacyjny podkreślił, że treść przepisów, które legły u podstaw wydania zaskarżonej w tej sprawie decyzji, czyli art. 15c w zw. z art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, jest jasna, zaś ich wykładnia leksykalna wskazuje wprost, że służbą na rzecz totalitarnego państwa była, zgodnie z definicją legalną sformułowaną w art. 13b ust. 1, każda służba pełniona w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w jednej z wymienionych w tym przepisie instytucji i formacji. W ocenie Sądu Apelacyjnego służba w organach totalitarnej państwowej przemocy politycznej, w warunkach demokratycznego państwa prawnego, nie może być tytułem do dalszego utrzymywania lub korzystania z przywilejów uzyskanych z

nielegalnej, niegodnej lub niegodziwej służby z natury rzeczy i z punktu widzenia podstawowych, bo przyrodzonych naturze ludzkiej, standardów prawnych i obywatelskich demokratycznego państwa prawnego, tj. przywilejów z tytułu służby w organach, które w istocie rzeczy były strukturami niebezpieczeństwa państwa totalitarnego, przeznaczonymi do zwalczania ruchów niepodległościowo-wolnościowych i demokratycznych dążeń oraz aspiracji do odzyskania lub przywrócenia podstawowych praw i wolności obywatelskich. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie stanowi zatem usprawiedliwienia podnoszony przez wielu funkcjonariuszy (w tym ubezpieczonego) argument, że oni osobiście nie podejmowali żadnych aktywnych działań wobec współobywateli, których musieliby dzisiaj się wstydzić. Sąd podkreślił, że zamiast uczestniczyć w totalitarnym reżimie ubezpieczony, jak i inni funkcjonariusze mogli, jak wielu współobywateli, podjąć walkę o jego szybsze obalenie, co niewątpliwie przyspieszyłoby demokratyczne przemiany, których pozytywne skutki są obecnie odczuwalne dla ogółu obywateli, w tym - co należy zauważyć - również dla byłych funkcjonariuszy reżimu komunistycznego. W konsekwencji Sąd ocenił, że zaskarżona decyzja jest zgodna z obowiązującymi przepisami prawa, co do których Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd Okręgowy, nie odnalazł przesłanek do odmowy ich zastosowania. Według Sądu drugiej instancji, gdyby zatem iść nawet tokiem rozumowania sądu pierwszej instancji, to już chociażby mając na uwadze ustalenia, należałoby negatywnie ocenić indywidualne czyny ubezpieczonego, pełniącego służbę w takich jednostkach, wiedząc czym one się zajmowały. Jednak nie chciał tego dostrzec Sąd Okręgowy, stwierdzając, że sam wnioskodawca zaprzeczył by wykonywał jakiegokolwiek czynności, które mogłyby zostać uznane za łamanie praw i naruszanie wolności człowieka.

W skardze kasacyjnej z dnia 26 września 2022 r. pełnomocnik L.J. zaskarżył prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 29 czerwca 2022 r., w całości, zarzucając naruszenie art. 13b, 15c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby

Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin poprzez ich zastosowanie w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy do ich stosowania, jako że powód nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa w znaczeniu materialnym.

Nadto, na podstawie art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., zaskarżonemu wyrokowi zarzucono także rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, w tym naruszenie art. 232 k.p.c. z zw. z art. 227 k.p.c. w związku z art. 231 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c., polegające na:

- dokonaniu w sprawie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, iż służba odwołującego miała charakter służby na rzecz totalitarnego państwa, podczas gdy przebieg jego służby wynikający z dowodów zgromadzonych w sprawie - w tym niewątpliwy fakt nienaruszania przez powoda wolności i praw człowieka - wskazuje, iż nie pełnił on służby na rzecz totalitarnego państwa, a przeciwne wnioski Sądu, oparte są na niewłaściwej, sprzecznej z utrwaloną linią orzeczniczą interpretacji przepisów i na niedopuszczalnych domniemaniach - a przez to dowolne;

- poważnym naruszeniu reguł dowodzenia i oceny dowodów wskazujących, iż fakt pełnienia służby na rzecz totalitarnego państwa w okresie od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. nie może być ustalony wyłącznie na podstawie informacji Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (kryterium formalnej przynależności do służb), lecz na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym przede wszystkim na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka służących reżimowi komunistycznemu - poprzez niedokonanie zupełnie takiej weryfikacji i pominięcie jako nieistotnych okoliczności wynikających z akt osobowych i zeznań strony;

- przyjęciu nieuprawnionego domniemania, iż powód podlegał Zwiadowi WOP, co ma wynikać jedynie z tej okoliczności, że w czasie służby współpracował z terenowymi organami władzy, ludnością pogranicza, szkołami - podczas gdy jego jednostka ochraniająca granicę przy pomocy żołnierzy służby zasadniczej nie prowadziła działań pozostających we właściwości organów Zwiadu WOP;

- uznaniu, iż brak dowodów co do naruszania wolności i praw człowieka przez odwołującego jest jedynie „dowodem na celowe dekompletowanie akt funkcjonariuszy z okresu działań na rzecz państwa totalitarnego i bezzasadne przypisywanie w tym zakresie niegodziwego zachowania powodowi;

- uznaniu, iż o służbie na rzecz państwa totalitarnego przez powoda świadczy fakt, iż należał do ORMÓ w sytuacji, gdy ORMÓ nawet nie należy do katalogu jednostek z art. 13b ustawy, a więc ta okoliczność nie ma żadnego znaczenia dla rozpoznania sprawy i z tych przyczyn skarżący „nie wspominał” o swojej przynależności do ORMÓ - dlatego, że jest to fakt niemający znaczenia w zawisłej sprawie;

- dokonaniu przez Sąd Apelacyjny błędnej, wprost sprzecznej z utrwaloną linią orzecznictwa i zabarwionej politycznie interpretacji przepisów ustawy zaopatrzeniowej;

- nieuwzględnieniu dowodów przemawiających za przyjęciem, iż służba skarżącego nie miała charakteru służby na rzecz totalitarnego państwa, tj. akt osobowych funkcjonariusza oraz jego zeznań w charakterze strony, z których jednoznacznie wynika, iż L.J. nie naruszał prawa oraz podstawowych praw i wolności człowieka, a więc nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa.

Dodatkowo strona skarżąca podniosła także zarzut naruszenie art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 dalej TUE), art. 1 Karty Praw Podstawowych w zw. z art. 6 TUE, art. 4 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 20-21 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 25 KPP w zw. z art. 6 TUE, art. 4 ust. 3 i art. 6 i w związku z art. 9 i art. 91 Konstytucji RP, zgodnie z którymi prawa podstawowe Unii Europejskiej mają charakter praw bezpośrednio stosowalnych, a więc każdy sędzia krajowy z powołaniem się na zasadę efektywnej kontroli sądowej ma nie tylko prawo, ale obowiązek pominąć w procesie sądowego stosowania prawa, ustawy oraz praktyki sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej, a więc także z tego względu art. 13b, 15c i 22a ustawy zaopatrzeniowej, jako sprzeczne z zasadami podstawowymi Unii Europejskiej, powinny zostać pominięte - czego Sąd nie uczynił.

Podnosząc powyższe zarzuty pełnomocnik strony skarżącej wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a jeżeli podstawa naruszenia prawa materialnego okaże się oczywiście uzasadniona, a podstawa naruszenia przepisów postępowania okaże się w ocenie Sądu Najwyższego nieuzasadniona - o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, stosownie do art. 398¹⁶ k.p.c., tj. poprzez zmianę zaskarżonej decyzji, nr ewid. [...] polegającą na ustaleniu wysokości emerytury policyjnej L.J., poczynając od 1 maja 2020 r. z pominięciem art. 15c ustawy zaopatrzeniowej. W innym przypadku - o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w skarżonym zakresie i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona skarżąca wskazała, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych, wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów (co w niniejszym przypadku oznacza, że w skarżonym wyroku Sąd Apelacyjny dokonał literalnej wykładni przepisów, diametralnie odmiennej niż wynikająca z uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 września 2020 r., III UZP 1/20, oraz utrwalonej w orzecznictwie sądów ubezpieczeń społecznych). Sąd Apelacyjny wprost wskazał, że nie podziela stanowiska zawartego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r., sygn. akt III UZP 1/20 (OSNP 2021 nr 3, poz. 28, str. 65), zgodnie z którym kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” określone w art. 13b ust. 1 powinno być oceniane na podstawie wszystkich okoliczności sprawy, w tym także na podstawie indywidualnych czynów i ich weryfikacji pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka, a nadto wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ pkt 4 k.p.c.), ponieważ prawidłowo oceniony materiał dowodowy oraz prawidłowa wykładnia przepisów ustawy zaopatrzeniowej, w tym w szczególności jej art. 13b ust. 1, prowadzi do oczywistego wniosku, iż ubezpieczony nie pełnił służby na rzecz totalitarnego państwa.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik organu rentowego wniósł o wydanie przez Sąd Najwyższy postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej

Ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2022 r. do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie od Ubezpieczonego na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wywiedziona w niniejszej sprawie nie kwalifikuje się do przyjęcia - celem jej merytorycznego rozpoznania.

Na wstępie należy przypomnieć, że skarga kasacyjna podlega badaniu (na etapie przedsądu) w zakresie spełnienia przez nią warunków formalnych. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, czyli tak zwanego przedsądu, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek, wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. do czterech ma, w konsekwencji, zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo będzie uzasadnione jedynie w tych przypadkach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej jednostkowej sprawie. Ostatecznie, nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym bowiem razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a jego zadaniem nie jest

przecież dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

Podkreślenia wymaga także, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione – czego w analizowanej skardze kasacyjnej ewidentnie zabrakło.

W niniejszej sprawie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparty został na przesłankach: potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości, jak również na jej oczywistej zasadności. Przypomnieć więc należy, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z 28 marca 2007 r., Legalis nr 127030, II CSK 84/07; z dnia 9 września 2022 r., I CSK 1494/22, Legalis nr 2741242). Skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej, wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09; z 12 grudnia 2008 r., Legalis nr 1875162, II PK 220/06, postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 września 2022 r., I CSK 3496/22, Legalis nr 2790349). Strona skarżąca nie wykazała jednak w żadnym razie, że wskazane przez nią przepisy prawa materialnego budzą poważne wątpliwości lub wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Dla wykazania rozbieżności w orzecznictwie niewystarczającym jest podniesienie, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie, że w zaskarżonym wyroku Sąd Apelacyjny dokonał – zdaniem strony skarżącej -

odmiennej wykładni niż ta, wynikająca z uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 września 2020 r., III UZP 1/20. Pełnomocnik strony skarżącej nie uzasadnił więc w sposób wystarczający istnienia przytoczonej przez siebie przesłanki, która mogłaby spowodować przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, tym bardziej, że Sąd Najwyższy zajmował się już wykładnią przepisów, których naruszenie podniesiono w skardze kasacyjnej – na co pełnomocnik strony skarżącej sam wskazuje, przywołując chociażby powołaną wyżej uchwałę Sądu Najwyższego z 16 września 2020 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano również na przesłankę, jaką jest oczywista zasadność skargi. Trzeba więc zauważyć, że taki sposób formułowania wniosku uznać należy za nieprawidłowy, a jego uzasadnienie przez stronę skarżącą w istocie świadczy o jego bezpodstawności. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na istnienie potrzeby wykładni przepisów - wymagającej z natury rzeczy pogłębionych rozważań (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 lipca 2019 r., III CSK 148/19, LEX nr 2751796 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17, LEX nr 2497710). Tego typu argumentacja, nawet w sytuacji podnoszenia jej w sposób „ewentualny”, podważa zasadność wniosku. Poza tym strona skarżąca, wskazując na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, nie uzasadniła w ogóle swojego stanowiska w tym zakresie. Tymczasem w motywach wniosku opartego na tej właśnie przesłance przedsądu powinien być zawarty wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie swych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy

wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). W niniejszej sprawie strona skarżąca nie wykazała istnienia tej właśnie przesłanki przedsądu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł zgodnie z art. 398²¹ w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

D.S.

[f.n]

